

1645

1800

1866

Historische context

De historie van de directe omgeving van het kruihuis

Huidige Museale functie

1972 Museale functies

Vanaf 1972 krijgen museale functies onderdak in het Kruihuis.

1947 Het Kavel

In 1947 wordt daadwerkelijk de pacht gestopt. Dan verwerft de gemeente 's-Hertogenbosch zowel het Kruihuis als het terrein in eigendom van de Staat der Nederlanden.

De fabrieksgebouwen worden gesloopt en rond die tijd vinden er diverse maatschappelijke functies onderdak in het Kruihuis, zoals repetitieruimte van het Brabants Orkest en cursussen.

1917 Functies en functiewijzigingen

Vanaf 1917 wordt het Kruihuis zelf en het exercitieterrein in pacht uitgegeven voor de periode van 30 jaar. Er vestigen zich een tweetal houtzagerijen. Er werden fabriekshallen gebouwd ten behoeve van deze zagerijen, maar later hebben er ook andere bedrijven in gezeten, zoals een melk- en zuivelhandel, speelgoedfabriek en drankenhandel.

1905 Toevoegingen aan het kavel

1905 Vrij spoedig daarna worden langs de Vlietstraat een aantal gebouwen opgericht. Nog een vrijstaande officierswoning en een militaire broodbakkerij. Achter de bakkerij was nog een opslagplaats gebouwd (vergunning 1905)

1890 De ontwikkelingen van het kavel

1890 Vanaf dit moment ontwikkelt de bebouwing op het Kruihuis kavel zich snel. De eigenaar, de Staat der Nederlanden, Departement van Oorlog heeft schaarse ruimte en kan die exploiteren. Allereerst worden een aantal woningen langs de Citadellaan gebouwd ten behoeve van militaire officieren. Het zijn een drietal eengezinswoningen met verdieping en kap.

1874 Vestingwet

Via de vestingwet van 1874 wordt het Kruihuis en de omgeving betrokken bij de vestingwerken van de Stedelijke Raad voorged. De poorten werden afgebroken en de meeste wallen werden afgegraven. Toen ontstond in grote lijnen ook de huidige situatie van het kavel. De militaire functie van het Kruihuis verviel door deze wet ook.

1830 Staat van verdediging

In 1830 (Belgische opstand) wordt de stad wederom in staat van verdediging gebracht. Hiertoe werd een "tenaille" gegraven, een vestinggracht, tussen de Zuid-Willemsvaart en de Citadellaan.

Aan ten oosten van het Kruihuis. Deze diende als verdedigingswerk voor de Citadel. De inlaatpoort van deze tenaille is in de gerestaureerde vestingmuur terug te zien.

1825-1826 De Zuid-Willemsvaart

Uiteindelijk valt in 1825 het besluit om het traject door de stad te graven.

Het gedeelte naar Maastricht is dan al klaar. In 1826 wordt de Zuid-Willemsvaart in gebruik genomen. Maar door de vaart en door de verbeterde land- en waterwegen hoeven kooplieden niet langer hun goederen in de stad op te slaan. Slechts weinig bedrijven vestigen zich hierdoor aan het kanaal.

Wel blijft de stad interessant voor de zogenaamde 'beurtvaart', vaste vaart op gezette dagen, door beurtschippers. Vanaf 1826 zijn er lijndiensten voor zowel personen-, goederen- als gemengd vervoer.

1822 De Willemsvaart

De Willemsvaart is hier een gevolg van, hoewel deze haar naam te danken heeft aan koning Willem I, die in 1822 besloot een verbindingkanaal te graven tussen Maastricht en 's-Hertogenbosch om zo een

economische stimulans te geven aan de regio en het land. Toen er later in Drenthe ook een Willemsvaart werd aangelegd, werd het woordje Zuid aan de naam toegevoegd in Den Bosch.

1819 Het voorstel

In 1819 wordt het plan voor de Zuid-Willemsvaart aan de Stedelijke raad voorged. Het kanaal is 123 km lang en verbindt de steden Maastricht en 's-Hertogenbosch. Het plan voorziet een tracé door de noordelijke vestinggracht. De stad wil echter dat het kanaal dóór de stad loopt, omdat een traject om de stad heen geen voordel- en oplevert op het gebied van overslag en handel.

1804 Militaire doeleinden

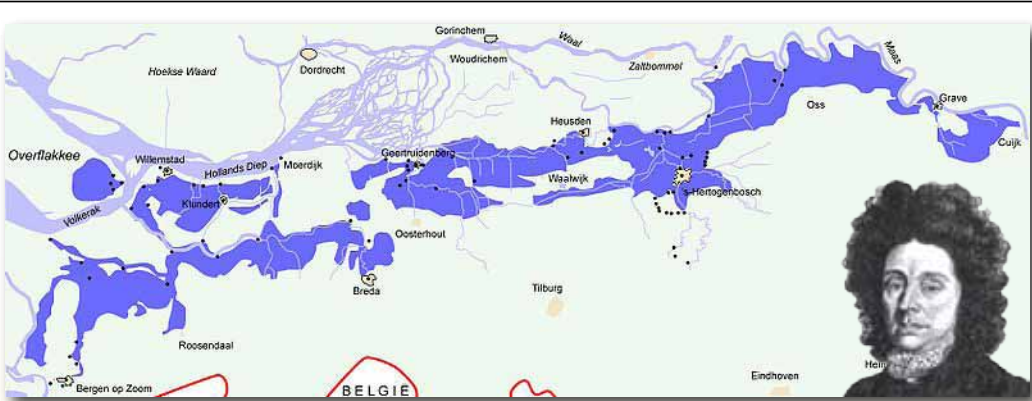
In 1804 kwam Napoleon met het idee om het watertransport in Nederland en België te verbeteren voor militaire doeleinden.

1769 Gracht

In 1769 werd de gracht rondom het kruihuis gedempt, ook de brug naar de entree verdween. Dit werd gedaan om de aanleg van de Zuid Willemsvaart te kunnen beginnen die voltooid werd in 1826

1700 Opname in het Zuidfrontier

Rond 1700 werd Den Bosch opgenomen in de Zuidfrontier en kreeg vestingbouwver Menno van Coehoorn opdracht de vesting 's-Hertogenbosch te moderniseren. Onder zijn leiding werden vier oude forten in ere hersteld en werden de vestingwerken uitgebreid met voorwerken, ravelijnen en lunetten.

Zuidfrontier met Menno van Coehoorn

1629 De val van Den Bosch

Betekent voor 's-Hertogenbosch een dramatische omwenteling op velerlei gebied. Dan wordt de stad ingenomen door Frederik Hendrik (de stedendwinger) Dankzij de inzet van extra veel manschappen, die onder leiding van de waterbouwkundige Leeghwater legden ze enkele waterlopen om en tegelijkertijd werd het moerasgebied met honderden windmolens droog gelgden, hierdoor kon de vesting worden ingenomen.

1800

Ca 1744

1742 Bastion Baselaar

De functie van kruittopslag blijft dan nog tot 1742 wanneer een nieuwe en kleinere kruittopslagplaats is gebouwd op bastion Baselaar, aan de oostzijde van de stad. Het Kruihuis wordt verbouwd om die geschikt te maken voor munitiewerkplaats en magazijn voor wapens en militaire kleding. De galerijen worden dicht gemetseld om ruimte te maken voor twee pulverkamers.

Rond Ca. 1744 zijn er funderingen en bedding aangebracht ten behoeve van schoppen en houwlens ter plaatse van de huidige balie. Ook zijn de galerijen dicht gemaakt. De galerij had tien openingen met pijlers en bogen. Deze bogen zijn dichtgezet met baksteen. In de boogvelden zijn ramen aangebracht. Later zijn in vleugel 6 twee bogen vernieuwd en verhoogd om er grotere ramen en een deur in te kunnen zetten.

1629 Verovering van Den Bosch

Acht jaar later, na de verovering van de stad door Frederik Hendrik, werd het gebouw geconfiscieerd. De Staten lieten er direct een nieuw slot opzetten.

1629 Fronton

In 1629 werd na de inname van 's-Hertogenbosch door Frederik Hendrik het fronton met daarboven het wapen van de Zeven Verenigde Nederlanden toegevoegd boven de ingang van het Kruihuis

1617 De voorbereiding en bouw van het Kruihuis

In 1617 werd met de voorbereiding van de bouw begonnen onder leiding van Jan van der Weeghen. Om het Kruihuis te kunnen betalen stelde het stadsbestuur voor om gedurende één jaar een extra belasting te heffen op bier, tarwe en wijn. Daar waren de dekenen van de ambachtsgilden (die zitting hadden in het stadsbestuur) tegen. Zij konden niet instemmen in belastingen, zeker niet in een die geheven werd op de volksdrank bier. Het gehele project dreigde niet door te gaan, ook al omdat de regering in Brussel liet weten dat het stadsbestuur geen munitie meer

zou ontvangen, indien er geen goede bewaarplaats voor was. De bouw begon. Nadat de 12000 beschikbare gulden op waren, zou er nog ongeveer 8000 gulden nodig zijn. Van de rijksoverheid kreeg 's-Hertogenbosch 3000 gulden zodat de Bosschenaren nog eens 5000 gulden moesten bijbetalen. Dat gebeurde, maar pas na lange vergaderingen. De rentmeester van de stad betaalde op 27 september 1621 de aannemers hun laatste termijn uit: de bouw was gereed. Het had de stad in totaal 22.748 gulden, 4 stuivers en 6 oortjes gekost.

1616 Commisies

Naast een commissie voor de plaatsbepaling werd in 1616 nog een commissie benoemd met de taak de bouw van het Kruihuis te leiden en te begeleiden. In deze commissie zat de meergenoemde architect Jan van der Weeghen.

1609-1621 Het Twaalfjarig Bestand

Tijdens het Twaalfjarig Bestand kwam er een einde aan de eenheid binnen de Republiek der Zeven Verenigde Nederlanden. De spanningen tussen prins Maurits en Johan van Oldenbarnevelt liepen snel verder op. Al in 1600 was prins Maurits tegen het sturen van het leger naar Duinkerken geweest; een besluit dat door Van Oldenbarnevelt was doorgedrukt. De Slag bij Nieuwpoort die volgde werd ternaauwroed door prins Maurits gewonnen, maar prins Maurits en Van Oldenbarnevelt waren definitief tegenstanders.

1617 Begin van de bouw

De eerste steen aan het nieuwe Kruihuis werd in 1617 gelegd door den President-schepen.

1619

De aanbesteding van het nieuwe amunitiehuis bij de Orthenpoort wordt gewonnen door Dirk Dirks van Erp c.s. zijn uiteindelijk de aannemers van het kruihuis. De Fundering is dan al gelegd door het gemeentebestuur, de rest van het gebouw dient echter nog gemaakt te worden.

1645

1600